

Noter

Det sidste kongemord

S. 2: Personlig samtale med Lars Agersnap Larsen, Viborg Museum. Se også Brandt, T. (2020): *Kongemordet i Finderup Lade*, s. 84. Alle citater i denne bog er gengivet på en måde, hvor de nænsomt er tillempet nutidens retstavning og grammatik.

S. 3m: Wild, B. (2011): "A Truly Royal Retinue: Using Wardrobe Rolls to Determine the Size and Composition of the Household of Henry III of England" i *The Court Historian*, 16:2, s. 127-157.

S. 3m: Kaeuper, R. (1979): "Law and Order in Fourteenth-Century England: The Evidence of Special Commissions of Oyer and Terminer" i *Speculum*, Vol. 54, No. 4, s. 734-784.

S. 4m: Vellev, J. (1974): "Den forsømte kongegrav" i *Skalk* nr. 6, s. 10-15.

S. 4n: Jørgensen, E. (1927): *Erik Klipping og hans sønner*. s. 5, 12, 15.

S. 5ø: Huitfeldt, A. (1977): *Danmarks Riges krønike* 10. bd., bd. 1, s. 372 "Ingen viste lang tid hvem det [mordet] haffde giort".

S. 5m: Olesen, J. E. (1990): "Kongemord og fredløshedsdom" i Søndergaard, L. et al., *Marsken rider igen*, s. 12.

S. 6n: *Danmarks Riges Breve* (DRB), rk. 2, bd. 5, nr. 386.

S. 7ø: DRB, rk. 2 bd. 3 nr. 254.

S. 7ø: Brandt, *Kongemordet i Finderup Lade*.

S. 7m: Olesen, "Kongemord og fredløshedsdom".

S. 12n: Arup, E. (1961): *Danmarks historie*, s. 27; Svenstrup, T. (2006): *Arup. En biografi om den radikale historiker Erik Arup, hans tid og miljø*, s. 21-25.

S. 13m: Yrwing, H. (1954): *Kungamordet i Finderup. Nordiska förvecklingar under senare delen av Erik Klippings regering*, s. 166ff; Kjersgaard, E. (1971): "Opklaring?" i *Skalk*, 6, s. 18-29; Kræmmer, M. (2013): *Kongemordernes slægt*, s. 164.

S. 13m: Brandt, *Kongemordet i Finderup Lade*, s. 121-22; Friisberg, C. (2020): *Kongemagten udfordret*, s. 219-21; Olesen, "Kongemord og fredløshedsdom", s. 30-31.

S. 13m: Paludan, H. (1986): "Kongemordet i Finderup" i *Politiken*, 30/11; Green-Pedersen, S. E. (1988): "Øm klostres kamp og mordet på Erik V Klipping – eller om Festen for Cæcilie" i *Kongemagt og samfund i middelalderen*, s. 117-127; (kun indirekte) Andersen, N. K (1943-1944): *Ærkebiskop Jens Grand*, 2 bd.

- S. 13m: Riis, T. (2014): "Kongemordet, 1286" i *Fund og forskning*, bd. 53, s. 9-32.
- S. 13m: Hørby, K. (2002): "Velstands krise og tusind baghold, 1250-1400" i *Gyldendal og Politikens Danmarkshistorie*, bd. 5, s. 150-51; Fagerland, T. E. (2002): *Krig og diplomati i nordisk middelalder*, s. 71ff.
- S. 13m: Kræmmer, *Kongermordernes slægt*, s. 164-65.
- S. 13m: Fx Yrwing, *Kungamordet*, s. 168 og 186-87.
- S. 14ø: Olesen, "Kongemord og fredløshedsdom"; Friisberg, *Kongemagten udfordret*; Brandt, *Kongemordet i Finderup Lade*.
- S. 16m: Hørby, *Velstands krise*, 99.
- S. 17n: Fønnesbech-Wulff, B. et al. (1999): *Hellere Fanden selv end Erik på tronen*, s. 16.
- S. 20n: Skyum-Nielsen, N. (1963): *Kirkekampen i Danmark, 1241-1290. Jakob Erlandsen, samtid og eftertid*, Munksgaard.
- S. 21m: Skyum-Nielsen, *Kirkekampen i Danmark*, s. 148.
- S. 22m: Hørby, *Velstands krise*, s. 115.
- S. 23ø: Courtenay, W. J. (2017): "The Capetian Monarchy and the University of Paris, 1200-1314" i Jordan, W. C. og Philips, J. R. (reds.), *The Capetian Century, 1214-1314*. Turnhout, s. 3-16.
- S. 25m: *Aarsberetninger fra det kongelige Geheimearchiv* bd. 15, V, s. 15-16; Jørgensen, *Erik Klipping og hans sønner*, s. 50-52.
- S. 26ø: DRB 2: 3, nr. 45; Olesen, 'Kongemord og fredløshedsdom', s. 19-20; Kjær, M. og Vogt, H. (2020): *En dansk retshistorie*, s. 69-71.
- S. 26m: <https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/erik-klippings-haandfaestning-1282/#note1> 13/6 2022.
- S. 26n: Olesen, "Kongemord og fredløshedsdom", s. 19ff.
- S. 27m: Riis, "Kongemordet, 1286".
- S. 28n: Brandt, *Kongemordet i Finderup Lade*.
- S. 29n: Fagerland, *Krig og diplomati* s. 74-76, 82; Hørby, *Velstands krise* s. 150-51; DRB 2:3, 205.
- S. 31ø: Schröder, R. (1990): "Dâvon sing ich ü diz liet" i Søndergaard, L. et al., *Marsken rider igen*, s. 43.

- S. 31 m: Huitfeldt, *Danmarks Riges krønike*, bd. 2, s. 3; Olesen ”Kongemord og fredløshedsdom”, s. 25.
- S. 32n: Brandt, *Kongemordet i Finderup Lade*.
- S. 33ø: DRB 2:5, nr. 386.
- S. 33n: Om dommen, se Olesen, ”Kongemord og fredløshedsdom”, s. 23-25.
- S. 34m: Kroman, E. (1945): *Danmarks gamle love paa nutidsdansk*, bind 2, s. 135. Se også Llull, R. (2012): *The Book of the Order of Chivalry*, Woodbridge, s. 40. (trans: Fallows, N.).
- S. 34m: Kroman, *Danmarks Gamle love*, s. 168-69.
- S. 35m: Gauvard, C. (2018): *Condamner à mort au Moyen Âge*.
- S. 35n: Arup, *Danmarks historie*, 31.
- S. 39m: Jørgensen, *Erik Klipping og hans sønner*, s. 12.
- S. 39m: Jørgensen, *Erik Klipping og hans sønner*, s. 230.
- S. 39m: Jørgensen, *Erik Klipping og hans sønner*, s. 33.
- S. 39n: Jørgensen, *Erik Klipping og hans sønner*, s. 40.
- S. 40ø: Se Yrwing, *Kungamordet*, s. 151-87, og Brandt, *Kongemordet i Finderup Lade*, for diskussion af hertug Valdemars mulige rolle som mordets bagmand.
- S. 41m: https://denstoredanske.lex.dk/Ockhams_ragekniv, 22 december 2021.
- S. 42m: Arild Huitfeldt, *Danmarks Riges krønike*, bd. 1, s. 372.
- S. 43n: Paludan-Müller, C. (1871): ”Nordtydske Fyrster faa Del i den danske Kongefamilies Arvegods” i *Studier til Danmarks Historie i det 13de Aarhundrede*. Tredje Stykke. Vidensk. Selsk. Skr., 5 Række, historisk og filosofisk Afd. 4 Bd. VI., s. 263-82; Heebøll-Holm, T. (2012): ”Saxo og 1100-tallets danske krigskunst – riddere, armbrøster og tyskere” i Andersen, P. et al. (reds.), *Saxo og hans samtid* Aarhus, 2012. s. 113-132.
- S. 44m: Olesen, J. E. (2018): ”Dronning i krisetider. Agnes af Brandenburg” i Netterstrøm, J. B. et al. (reds.), *Dronningemagt i middelalderen*, s. 219-22.
- S. 44n: Olesen, ”Agnes af Brandenburg”, s. 230-34.
- S. 51n: Nederman, C. J. (2015): ”John of Salisbury’s Political Theory” i Grellard, C. et al. (reds.), *A Companion to John of Salisbury*, s. 278.
- S. 53m: Nederman, ”John of Salisbury’s political Theory”, s. 278-88.
- S. 55ø: Turchetti, M. (2013): *Tyrannie et tyrannicide de l’Antiquité à nos jours*, s. 268-74.

- S. 55m: Lachaud, F. (2015): 'Filiation and Context: The Medieval Afterlife of the Policraticus' i Grellard, C. et al. (reds.), *A Companion to John of Salisbury*, s. 393-97.
- S. 60ø: DRB, rk. 2, bd. 3, nr. 205.
- S. 60n: Schröder, "Dâvon sing ich ü diz liet", s. 42-43.
- S. 61ø: Schröder, "Dâvon sing ich ü diz liet", s. 39.
- S. 61m: Schröder, "Dâvon sing ich ü diz liet", s. 43.
- S. 64n: Fønnesbech-Wulff, *Hellere Fanden selv*, s. 39ff, 46ff, 83, 87, 98, 151.
- S. 65m: Fønnesbech-Wulff, *Hellere Fanden selv*, 149.
- S. 65m: Fønnesbech-Wulff, *Hellere Fanden selv*, s. 149-56.
- S. 65n: Fønnesbech-Wulff, *Hellere Fanden selv*, s. 178.
- S. 66ø: Fønnesbech-Wulff, *Hellere Fanden selv*, s. 99.
- S. 66m: Fønnesbech-Wulff, *Hellere Fanden selv*, s. 99.
- S. 66m: Fønnesbech-Wulff, *Hellere Fanden selv*, s. 163, se også side 152.
- S. 66n: Fønnesbech-Wulff, *Hellere Fanden selv*, s. 212.
- S. 68m: Fønnesbech-Wulff, *Hellere Fanden selv*, 120-21.
- S. 69ø: Fønnesbech-Wulff, *Hellere Fanden selv*, s. 117.
- S. 69m: Fønnesbech-Wulff, *Hellere Fanden selv*, s. 79-81.
- S. 69m: Fønnesbech-Wulff, *Hellere Fanden selv*, s. 76-77.
- S. 69n: Fønnesbech-Wulff, *Hellere Fanden selv*, 125.
- S. 71ø: Fønnesbech-Wulff, *Hellere Fanden selv*, s 32-33.
- S. 71m: Brandt, *Kongemordet i Finderup Lade*.
- S. 76n: Jørgensen, *Erik Klipping og hans sønner*, s. 230.
- S. 77m: Jørgensen, *Erik Klipping og hans sønner*, s. 40.
- S. 77n: Jørgensen, *Erik Klipping og hans sønner* s. 5, n.3.

S. 79ø:

https://duds.nordisk.ku.dk/tekstresurser/aeldste_danske_viseoverlevering/visernes_top-18/marsk_stig/

30/5 2022.

Se også Søndergaard, L. (1990): ”Meningsdannelse og mytedannelse i marsk Stig-viserne” i Søndergaard, L. et al., *Marsken rider igen* (Odense, 1990).

S. 79n: <https://cst.dk/dighumlab/duds/DFK/XML/SVII18.xml> ,
<https://cst.dk/dighumlab/duds/DFK/XML/RNZ26.xml>.

30/5 2022.

S. 79n: Brandt, *Kongemordet i Finderup Lade*, s. 56.

S. 80ø: Brandt, *Kongemordet i Finderup Lade*, s. 131.

S. 82n: Ruus, H. (2000): ”Visernes top-18” i Lundgreen-Nielsen, F. et al. (red.), *Svøbt i mår. Bind 2: Et spørgsmål om stil*, s. 33.

S. 83ø: Wittendorf, A. (2012): *Danmarkshistorien (1500-1600)*. lex.dk.
https://danmarkshistorien.lex.dk/Danmarkshistorien_-_1500-1600

30/5 2022.

S. 83ø: Ruus, ”Visernes top-18”, s. 29-33.

S. 84n: Arenfeldt, P. (2000): ”Frederik II’s hof” i Lundgreen-Nielsen, F. et al. (red.), *Svøbt i mår. Bind 2: Et spørgsmål om stil*, s. 383-84.

S. 85m: Huitfeldt, *Danmarks Riges krønike*, bd. 1, s. 373.

S. 85m: Huitfeldt, *Danmarks Riges krønike*, bd. 1, s. 372.

S. 85n: Brandt, *Kongemordet i Finderup Lade*, s. 126.

S. 86n: Brandt, *Kongemordet i Finderup Lade*, s. 141-44, 155.

S. 87m: Brandt, *Kongemordet i Finderup Lade*, s. 144.

S. 87n: Ingemann, B. S. (1912): *Erik Menveds barndom*, s. 216.

S. 88n: Ingemann, *Erik Menveds barndom*, s. 174-76.

S. 89m: Ingemann, *Erik Menveds barndom*, s. 376.

S. 89n: Ingemann, *Erik Menveds barndom*, s. 293.

S. 90n: Brandt, *Kongemordet i Finderup Lade*, s. 151-52.

S. 91n: Brandt, *Kongemordet i Finderup Lade*, s. 156-67; seneste opsætning af Drot og marsk
<https://kglteater.dk/det-sker/sason-20182019/opera/drot-og-marsk?section=25852>

2/11 2022.

S. 92m: Lopdrup, H. (1989): *De sammensvorne ... et maleri af Otto Bache*, Frederiksborgmuseet; Olsen, R. A. (1999): "Billeder og historie" i Damsgaard, N. (red.), *Middelalderen i eftertidens billede. Figur og Form*, Vejle kunstmuseum, 7-13; Damsgaard, N. (1999): "1800-tallets middelalderfantasier" i Damsgaard, N. (red.), *Middelalderen i eftertidens billede. Figur og Form*, Vejle kunstmuseum, 14-29.

S. 92m: Ingemann, *Erik Menveds barndom*, s. 271-72.

S. 96m: Svendrup, T. (2022): *Kongelige mord i middelalderen*, s. 183; se også Skou K. R. (2009): *Land at lede*; Skou K. R. (2007): *Dansk politik A-Å: leksikon*, s. 114.

S. 99m: Straffeloven, paragraf 113: <https://danskelove.dk/straffeloven/113>
22. december 2021.